

Třetihorní mořský život v kamenech

seriál

**PŘÍRODA
VALAŠSKA**

Špičky u Hranic, Kelč či Rožnov pod Radhoštěm spojuje dávná geologická minulost, díky které se dnes jedná o významné paleontologické lokality. Právě na podzim, kdy je úroda z polí sklizena a pole hluboce poorána, se dají v oraništi nejnázne nalézt krásné ukázky třetihorního mořského života uvězněného v kamenech.

Začátky mapování zdejší rybí fauny se neodmyslitelně pojí se jménem Jaroslava Očenáška. Byl znám velikou vytrvalostí při sběru a záchraně fosilních nálezů. Díky těm se dochovalo množství materiálu, který ve své době strhl pozornost odborníků. Dvě ukázky fosilních ryb nalezené v Kelči byly dokonce věnovány do sbírek Muséum National d'Histoire Naturelle v Paříži.

V okolí uvedených lokalit vystupuje ostrůvkovitě tzv. menilitové souvrství, pojmenované po

části Paříže – Ménilmontant, kde v třetihorách panovaly ideální podmínky pro uchovávání moř-

ských ryb. Pokud se tedy rozhodnete, že si na procházku po polích v okolí Kelče vezmete kla-

divko (a také něco na zabalení a popsání případných nálezů), všimněte si světle hnědých až béžových kamenů. Nejlépe velmi jemnozrnných hornin – slínovců až jílovců, které se dobře rozpadají.

Nálezy fosilií nejsou nijak ojedinelé, ale přece jen si hledání žádá trochu trpělivosti. Pokud je v hornině zkamenělina schovaná, po úderu kladívkem se obvykle rozpadne v místě fosilie a vám se nález představí v celé své kráse. Nalézt můžete rybí šupiny, kosti, zuby či žraločí obratle. Když bude stát štěstí na vaší straně, lze dokonce objevit zkamenělina celé ryby, třeba i se světelnými orgány. Nálezy hmyzu pak lze zařadit mezi raritní nálezy, tak jako nový druh vážky, který byl v Kelči nedávno popsán, či dříve nalezený fosilní šváb. Ten se bohužel po okupaci ztratil a dnes už existuje pouze fotografie nálezů.

Mgr. Kateřina Janíčková, geolog Muzea regionu Valašsko, p.o.